

Aquafin en IBA's

Al meer dan een kwart eeuw bouwt Aquafin aan het rioleringsstelsel binnen Vlaanderen. Waar nieuwe collectoren worden aangelegd, is ook voorzien om alle aangrenzende woningen aan te koppelen. Sommigen percelen liggen echter te ver van het rioleringsstelsel of in een zone waar geen riolering wordt voorzien. Voor die percelen voorziet Aquafin, in opdracht van de gemeenten, in de installatie van een Individuele Behandeling van Afvalwater, kortweg IBA.

Op dit moment beheert Aquafin op vraag van de gemeenten zo'n 1.800 IBA's en tegen eind 2018 zal dit oplopen tot bijna 2.000 stuks. De waterzuiveraar plaatst niet alleen IBA's, hij biedt nog twee andere services aan: een jaarlijks onderhoud of een vijfjaarlijkse controle wanneer de bewoner zelf verantwoordelijk is voor het beheer van zijn zuiveringsinstallatie. Dat alles garandeert een optimale werking van de IBA's.

Een oplossing voor elk scenario

Aquafin verzorgt de plaatsing van de IBA's. Dat gebeurt meestal ondergronds, maar het kan ook bovengronds, bijvoorbeeld wanneer een perceel zich op een moeilijk bereikbare locatie bevindt. Aquafin heeft dus een oplossing voor elk scenario. De plaatsing van een IBA gaat steeds gepaard met een afkoppeling van

alle regenwater. Vóór de oplevering van de IBA, komt een medewerker van Aquafin langs om enkele controles te doen. De medewerker verifieert of de eigenlijke plaatsing goed is gebeurd, of de installatie naar behoren werkt en hij neemt een waterstaal dat naar het labo gaat ter controle.

Jaarlijks beheer en onderhoud

Aquafin voorziet na de plaatsing een jaarlijks onderhoud van de zuivering. Een van de IBA-medewerkers komt daarvoor ter plaatse. Via een helderheidsmeting kijkt hij of het effluent voldoet aan de norm. Hij meet de slibhoogte in

Via een helderheidsmeting kijkt een IBA-medewerker of het effluent voldoet aan de norm. Hij meet de slibhoogte in de voor- en nabezinktank. (foto © Frederik Beyens)

de voor- en nabezinktank. Eventuele ruiming van overtollig slib is trouwens mee voorzien in de service. Ten slotte doet de medewerker ook een onderhoud van de compressor en verifieert of de IBA communiceert met de alarmcentrale. Wanneer de zuivering in storing gaat, moet deze een signaal naar de alarmcentrale uitzenden. Aquafin weet dan dat er actie moet worden ondernomen. Ook bij een oproep van een bewoner over een slecht functionerende IBA neemt Aquafin actie en zoekt naar een snelle oplossing. Aquafin doet er dus alles aan om de IBA optimaal draaiende te houden.

Vijfjaarlijkse controle

Soms zit het beheer van een IBA bij de bewoner en niet bij de gemeente. In dat geval ontvangt de bewoner, indien hij een attest kan voorleggen, een vrijstelling van heffing op de drinkwaterfactuur. Dat attest krijgt de bewoner na een vijfjarige controle waarbij Aquafin het onderhoud en de effluentkwaliteit controleert. Voldoet dat aan de norm, krijgt de bewoner het attest.

Kennis verzamelen

Met meer dan 1.800 IBA's in dienst heeft Aquafin een hoop kennis opgebouwd rond de IBA's. Drie medewerkers houden zich fulltime bezig met het beheer en onderhoud van de individuele zuiveringsinstallaties. Met de oprichting van dit team borgde de waterzuiveraar alle kennis rond de IBA's en garandeerde ook een vlotte kennisdeling, niet alleen binnen het team maar ook binnen de organisatie. De medewerkers beperken zich trouwens niet tot technisch onderhoud en beheer. Ze werken ook aan het bewustzijn rond waterzuivering en de werking van de IBA. Zo informeren ze de burger op wiens perceel er een IBA staat onder andere wat er al dan niet in de IBA mag gegoten worden (zie kaderstuk 'Dit giet u beter niet in de IBA'). Op die manier garandeert Aquafin de gemeenten ook dat de gemaakte investeringen renderen. De IBA's blijven ten allen tijde functioneren.

- www.aquafin.be

Aquafin verzorgt de plaatsing van de IBA's. Dat gebeurt meestal ondergronds, maar het kan ook bovengronds, bijvoorbeeld wanneer een perceel zich op een moeilijk bereikbare locatie bevindt. (foto © Frederik Beyens)

Wie moet een IBA plaatsen?

De zoneringsplannen van de Vlaamse Milieumaatschappij bepalen waar in Vlaanderen nog riolen worden aangelegd en waar de zuivering moet gebeuren door IBA's. Het gebiedsdekkende uitvoeringsplan, dat is gebaseerd op het zoneringsplan, specificeert voorts welke prioriteit de IBA's krijgen en binnen welke periode ze moeten worden aangelegd. Vooral de milieu-impact speelt een grote rol in het bepalen van de prioriteit, maar uiteraard is ook de economische factor belangrijk.

Per gemeente moest een deel van de IBA's met prioriteit 1 voor het einde van 2017 in dienst zijn. Die fase werkt Aquafin momenteel af. De volgende fase is gelinkt aan de overige IBA's met prioriteit 1 en een deel van de IBA's met prioriteit 2. Die deadline is eind 2021. In de laatste fase worden dan alle overige IBA's geplaatst. Aquafin werkt nu al volop aan de planning van de tweede fase.

Op www.vmm.be/data.zonering-en-uitvoeringsplan is het mogelijk op te zoeken waar een collectieve dan wel individuele waterzuivering voorzien is.

Dit giet u beter niet in de IBA

Net zoals in de waterzuiveringsinstallaties van Aquafin wordt het water van een IBA, meestal, gezuiverd met actief slib. Door toevoeging van zuurstof breken de bacteriën in het slib het afval af en zuiveren zo het water. Sommige producten doden de bacteriën in het slib en zetten bijgevolg de zuivering stop. Daarom krijgen de eigenaars van elke nieuw geïnstalleerde IBA een lijstje van wat er niet in een IBA hoort:

- Regenwater, grondwater, water uit zwembaden en aquaria
- Bleekwater en producten die bleekwater bevatten
- Agressieve ontstoppers
- Verf en spoelwater van verf
- White spirit, thinner
- Hygiënische doekjes
- Desinfecterend middelen (bv. Detol)
- Tampons en maandverbanden
- Condooms
- Luiers
- Zuren
- Agressieve reinigingsmiddelen
- Bestrijdingsmiddelen zoals pesticides
- Karton, plastic, en alle andere niet afbreekbare stoffen
- Overvloedige hoeveelheden haar van mens of dier
- Etensoverblijfselen
- Plantaardige of dierlijke oliën
- Vetten van de frituurpan
- Inhoud van chemische toiletten
- Giftige producten